

ОПИСАНИЕ ПРЕДМЕТА (МОДУЛЯ) ОБУЧЕНИЯ

Название предмета (модуля)	Код
Вильнюс на перекрестке культур (19 - I половина 20 вв.)	

Аннотация
<p>Представляется совокупность городского пространства и истории Вильнюса, с выделением различных важнейших периодов истории 19 - I половины 20 в., с акцентированием специфики культурного пограничья между Востоком и Западом, взаимодействия культур, сосуществование разных языков и различных конфессий. Рассматриваются перипетии конструирования и проявления национальных и культурных идентичностей. Обсуждаются роли институтов культуры (университета, театра, печати и т. п.) в трансформациях политических режимов. Рассматриваются особенности образа Вильнюса в путеводителях по городу, воспоминаниях, путевых очерках, художественных произведениях различных периодов и национальных традиций.</p>

Преподаватель (-и)	Подразделение (-я)
<p>Координирующий: доц. Павел Лавринец Другой (-ие): ассист. Юлия Снежко</p>	<p>Филологический факультет ВУ, Институт языков и культур Балтийского региона, кафедра русской филологии Вильнюс, ул. Университето 5</p>

Степень обучения	Тип предмета (модуля)
Первая	Общеуниверситетский

Форма обучения	Период обучения	Язык (-и) обучения
Аудиторная	Весенний	Русский

Требования к изучающим	
<p>Предварительные требования: Владение русским языком на уровне B2</p>	<p>Дополнительные требования (если есть):</p>

Объем предмета (модуля) в кредитах	Вся нагрузка работы студента	Часы контактной работы	Часы на самостоятельную работу
5	130	48	82

Цель предмета (модуля): компетенции, развиваемые программой обучения		
<p>Цель предмета – развивать критическое и аналитическое мышление, способности работать в многокультурной среде, общаться и сотрудничать с представителями разных культур, находя и анализируя информацию; формировать понимание других взглядов, культур и обычаев и способности выявлять закономерности развития культурного пограничья, анализировать и оценивать взаимодействие культур Вильнюса в контексте политической истории и общественной и культурной жизни, сопоставлять явления культуры Вильнюса с явлениями общества и культуры других стран.</p>		
Результаты предмета (модуля)	Методы обучения	Методы оценки
<p>- Будет знать основные явления взаимодействия культур Вильнюса, будет способен общаться и сотрудничать с представителями разных культур подбирая необходимые для выполнения задания ресурсы и методы, находя и анализируя информацию в различных источниках (печатных, электронных и др.)</p>	<p>Лекция, чтение литературы, дискуссия, поиск информации, подготовка эссе</p>	<p>2 коротких эссе, экзамен, оценка работы во время семинаров в аудитории</p>

- Будет способен подбирать подходящие методы и сопоставлять явления культуры Вильнюса с аналогичными явлениями других городов пограничья	Лекция, чтение литературы, дискуссия	Оценка работы во время семинаров в аудитории
- Будет способен изложить собранную информацию и аргументировать свое понимание и знания аудитории	Поиск информации, чтение литературы, выступления на семинарах, дискуссия	Оценка работы во время семинаров в аудитории, 2 коротких эссе

Темы	Часы контактной работы							Время и задания для самостоятельного обучения		
	Лекции	Консультации	Семинары	Практические занятия	Лабораторные работы	Практика	Самостоятельная работа	Самостоятельная работа	Задания	
1. Введение. Теория культуры пограничья. Понятия культуры, культурного пограничья, идентичностей и др. Предпосылки формирования пространства и важнейшие этапы развития взаимодействия культур в Вильнюсе. Внутренние закономерности развития и внешние факторы.	4		2					6	10	Чтение литературы: Венцлова 2008: 10–28; Венцлова 2014: 31–35; Милош, Венцлова 2015, 261–316; подготовка к дискуссии
2. Традиционная конфессиональная топография Вильнюса. Развитие городского пространства и архитектуры. Изменения этнического и конфессионального состава населения. Вероисповедания, храмы, молитвенные дома. Исторические кладбища.	6		4					10	14	Чтение литературы: Венцлова 2008: 61–92, 112–122; подготовка эссе объемом 1–2 стр.
3. Имперский Вильнюс. Роль университета. Французское нашествие. Институты и учреждения между восстаниями 1831 и 1863 гг.: периодическая печать, типографии, книжные магазины, библиотеки. Роль городского театра. Музыкальная жизнь. Виленская археологическая комиссия и Музей древностей.	4							4	10	Чтение литературы: Брио 2008: 13–51; Венцлова 2008: 97–112, 134–169; подготовка к дискуссии
4. Русификация в культуре, просвещении, топонимии после восстания 1863 г. Символическое овладение городом. Рисовальная школа. Изменение роли театра. Публичная библиотека. Национальные движения начала 20 в. Возвращение литовской печати. Разноязычная периодика. Белорусские, еврейские, литовские, польские,	4		2					6	8	Чтение литературы: Венцлова 2008: 169–206; подготовка к дискуссии

русские культурные, научные и др. общества.										
5. Первая мировая война. Германская оккупация. Межвоенная ситуация. Вторая мировая война. Радикальные изменения территориальной принадлежности, государственных строев, политических режимов, условий культурной жизни. Эвакуации, депортации, репрессии. Изменения этнического и социального состава населения.	4		2					6	8	Чтение литературы: Венцлова 2008: 206–262; подготовка к дискуссии
6. Предания и легенды. Вильнюс в эгодокументальной литературе. Впечатления сторонних мемуаристов и путешественников. Путеводители по городу.	4		2					6	10	Чтение литературы: Брио 2008: 52–80; Венцлова 2008: 33–44; Венцлова 2014: 35; Вильнюсские предания 2015: 12–198; подготовка к дискуссии
7. Белорусская, еврейская, литовская, польская, русская литература в Вильнюсе. Литературная география Вильнюса и репрезентация городского пространства в белорусской, еврейской, литовской, польской, русской литературе. Понятие Вильнюсского текста и его интерпретации.	6		4					10	16	Чтение литературы: Брио 2008: 83–200; Венцлова 2014: 37–45; подготовка эссе объемом 2–3 стр. Список рекомендуемых текстов на выбор и их фрагменты размещены в VMA. Студент может выбрать фрагмент текста из размещенных в VMA, или выбрать текст из списка рекомендуемых текстов, размещенного в VMA, или самостоятельно подобрать подходящий текст.
Подготовка к экзамену и экзамен									6	
Всего	3		16					48	82	
	2									

Стратегия оценки	Доля в проц	Время отчета	Критерии оценки
Работа в аудитории во время семинаров	20	В течение семестра	2 балла: демонстрирует хорошую подготовку, отвечает на вопросы, комментирует ответы коллег, делает критические замечания, формулирует проблемы и вопросы; 1 балл: демонстрирует подготовку, участвует в дискуссии, отвечает на вопросы; 0 баллов: не участвует в дискуссии или пропустил более 3 семинаров.
Краткое эссе (1–2 стр.; ~ 2000–4000 зн.) на тему материального объекта наследия архитектуры, истории, культуры Вильнюса, его истории и значения. Рассматриваются связи с контекстами истории культуры Литвы и Европы.	20	5 неделя семестра	2 балла: материальный объект архитектурного, исторического, культурного наследия Вильнюса, его история и значения представлены ясно, в контексте истории культуры Литвы и Европы; 1 балл: в представлении объекта и его истории недостает существенных деталей, не раскрыты связи с контекстом; 0 баллов: задание не выполнено.

Краткое эссе (2–3 стр. ~ 4000–6000 зн.), характеризующее образ Вильнюса в художественном или эгодокументальном тексте.	20	14 неделя семестра	2 балла: художественный или эгодокументальный текст, посвященный Вильнюсу, черты образа города в анализируемом тексте представлены ясно, в контексте других текстов; 1 балл: образа города в анализируемом тексте представлен не исчерпывающе, без связей с контекстом. 0 баллов: задание не выполнено.
Экзамен	40	Во время сессии	Письменные ответы на два вопроса открытого типа: 4 балла: отвечено на два вопроса исчерпывающе и без ошибок, критически представлен теоретический контекст; учитывается последовательность рассуждения и способность рефлексировать разнообразие взглядов на обсуждаемое явление; 3 балла: отвечено на два вопроса достаточно подробно и без ошибок; 2 балла: отвечено на оба вопроса, нет существенных фактических ошибок; 1 балл: отвечено только на один вопрос; 0 баллов: не отвечено правильно ни на один вопрос или отвечено не на вопросы.

Автор	Год издания	Название	№ периодического издания или том издания	Место издания и издательство или интернетный адрес
Обязательная литература				
1. Валентина Брио	2008	<i>Поэзия и поэтика города: Wilno – ułly – Vilnius</i>		Москва: Новое литературное обозрение
2. Томас Венцлова	2012	<i>Вильнюс: город в Европе</i> . Пер. с лит. М. Чепайтите		Санкт-Петербург: Издательство Ивана Лимбаха
3. Томас Венцлова	2014	К сопоставлению вильнюсского и таллиннского текста. In: <i>Acta Universitatis Tallinnensis. Humaniora. Семиотика города. Материалы Третьих Лотмановских дней в Таллинском университете</i>		Таллин: Издательство ТЛУ, с. 29–55 (https://books.google.lt/books?id=sTlgDQAAQBAJ&pg=PP1&pg=PA29#v=onepage&q&f=false)
4. Чеслав Милош, Томас Венцлова	2015	Вильнюс как форма духовной жизни. In: Венцлова Т. <i>Пограничье. Публицистика разных лет</i>		Санкт-Петербург: Издательство Ивана Лимбаха, с. 261–316.
5.	2015	<i>Вильнюсские предания и легенды</i> . Пер. с лит. и польск. и комм. М. В. Завьяловой		Москва: Институт славяноведения
Дополнительная литература				
Laimonas Briedis	2008	<i>Vilnius: City of Strangers</i>		Vilnius: Baltos lankos
Laima Laučkaitė	2008	<i>Art in Vilnius, 1900-1915</i>		Vilnius: Baltos lankos
	2014	Vilnius literature (Project „Geography of Literature: textual territories and imaginary maps“)		http://www.vilniusliterature.ff.vu.lt/en/
Инга Видугирите	2014	Вильнюс: текст города и город текста. In: <i>Acta Universitatis Tallinnensis. Humaniora. Семиотика города. Материалы Третьих Лотмановских дней в Таллинском университете</i>		Таллин: Издательство ТЛУ, с. 100–117 (https://books.google.lt/books?id=sTlgDQAAQBAJ&pg=PP1&pg=PA100#v=onepage&q&f=false)
Михаил Долбилов	2010	<i>Русский край, чужая вера: этноконфессиональная политика империи в Литве и Белоруссии при Александре II</i>		Москва: Новое литературное обозрение
Михаил Долбилов	2017	Город едва ли свой, но и не вовсе чуждый: Вильна в имперском националистическом воображении	Новое литературное обозрение.	https://www.nlobooks.ru/magazines/novoe_literaturnoe_obozrenie/144_nlo_2_2017/article/12414/

		русских (1860-е годы – начало XX века)	№ 2 (144), с. 60–76.	
Павел Лавринец	2009	Русские путеводители по Вильнюсу XIX – начала XX вв.: принципы композиции и отбора объектов. In: <i>Путеводитель как семиотический объект</i> , с. 219–239		Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus (https://ruthenia.ru/vademecum/LAVRINEC.pdf)
В. Н. Топоров	1980	<i>Vilnius, Wilno, Вильна</i> : город и миф. In: <i>Балто-славянские этноязыковые контакты</i>		Москва: Наука, с. 3–71 (https://inslav.ru/images/stories/books/Balto-slav-etnojaz-kontakty1980.pdf)
	1998	<i>Русская литература в Литве XIV–XX вв.: хрестоматия</i>		Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Vilnius kultūrų sankryžoje (XIX–XX a. I pusė)	Vilnius at the crossroads of cultures (19 th – I half of the 20 th century)	

Anotacija
Supažindinama su Vilniaus miesto erdvės ir istorijos visuma, išryškinant svarbiausius 19-20 a. I pusės istorijos laikotarpių skirtumus, akcentuojant kultūrų paribio tarp Rytų ir Vakarų specifiką, kultūrų sąveiką, įvairių kalbų ir skirtingų konfesijų sambūvį. Gvildenamos tautinių ir kultūrinių tapatybių konstravimo ir išraiškos peripetijos. Aptariami kultūros institutų (universiteto, teatro, spaudos ir pan.) vaidmenys politinių režimų transformacijose. Nagrinėjami Vilniaus vaizdo ypatumai skirtingų laikotarpių ir nacionalinių tradicijų vadovuose po miestą, atsiminimuose, kelionių apybraižose bei grožiniuose kūriniuose.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. Pavel Lavrinec Kitas (-i): asist. Julija Snežko	VU Filologijos fakulteto Baltijos kalbų ir kultūrų institutas, Rusų filologijos katedra Universiteto g. 5, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Bendrųjų universitetinių studijų

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario semestras	Rusų arba lietuvių ¹

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Rusų kalbos mokėjimas ne žemiau B2 lygio (vykdant dalyko studijas rusų kalba reikalavimas netaikomas)	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalyko tikslas - ugdyti kritinį ir analitinį mąstymą, gebėjimus dirbti daugiakultūroje aplinkoje, bendrauti ir bendradarbiauti su įvairių kultūrų atstovais ieškant ir analizuojant informaciją; ugdyti kitų pažiūrų, kultūrų ir papročių supratimą, žinias bei gebėjimus atskleisti kultūrų paribio raidos dėsninumus, analizuoti ir vertinti Vilniaus kultūrų sąveiką politinės istorijos bei visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo kontekste, lyginti Vilniaus kultūros ir kitų šalių visuomenių bei kultūrų reiškinius.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Žinos pagrindinius Vilniaus kultūrų sąveikos reiškinius, gebės bendrauti ir bendradarbiauti su skirtingų kultūrų atstovais, pasirinkdamas reikalingus išteklius ir metodus užduotims atlikti, ieškodamas ir analizuodamas informaciją įvairiuose šaltiniuose (spausdintiniuose, elektroniniuose ir kt.)	Paskaita, literatūros skaitymas, diskusija, informacijos paieška, rašinių rengimas	2 trumpi rašiniai, egzaminas, darbo auditorijoje seminarų metu vertinimas
- Gebės pasirinkti tinkamus tyrimo metodus bei palyginti Vilniaus kultūros reiškinius su analogiškais kitų paribio miestų reiškiniiais	Paskaita, tekstų skaitymas, diskusija	Darbo auditorijoje seminarų metu vertinimas

¹ Pridedamas dalyko aprašas, užpildytas rusų kalba tam atvejui, jei dalykas bus vykdomas rusų kalba.

- Gebės pristatyti surinktą informaciją auditorijai bei argumentuoti savo įžvalgas	Informacijos paieška, literatūros skaitymas, pasisakymas per seminarus, diskusija	Darbo auditorijoje seminarų metu vertinimas, 2 trumpi rašiniai
--	---	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratimai	Laboratoriniai	Praktika	E. mokymas(is)			Užduotys
1. Įvadas. Kultūros paribio teorija. Kultūros, paribio kultūros, tapatybių ir kt. sąvokos. Vilniaus kultūrų sąveikos erdvės formavimosi prielaidos ir svarbiausi raidos etapai. Vidiniai raidos dėsniniai ir išoriniai veiksniai.	4		2					6	10	Užduotys Vykdant dalyko studijas rusų kalba naudojama literatūra rusų kalba Vykdant dalyko studijas lietuvių kalba naudojama literatūra lietuvių kalba
2. Vilniaus tradicinė konfesinė topografija. Miesto erdvės ir architektūros raida. Gyventojų etninės ir konfesinės sudėties pokyčiai. Konfesijos, bažnyčios, maldos namai. Istorinės kapinės.	6		4					10	14	Literatūros skaitymas, 1–2 psl. apimties rašinio rengimas Венцлова 2008: 61–92, 112–122; Venclova 2011: 43–65, 77–85.
3. Imperinis Vilnius. Universiteto vaidmuo. Prancūzmetis. Institutai ir institucijos tarp 1831 ir 1863 m. sukilimų: periodinė spauda, spaustuvės, knygynai, bibliotekos. Miesto teatro vaidmuo. Muzikinis gyvenimas. Vilniaus archeologijos komisija ir Senienų muziejus.	4							4	10	Literatūros skaitymas, pasiruošimas diskusijoms. Брио 2008: 13–51; Венцлова 2008: 97–112, 134–169; Naujasis Vilniaus perskaitymas 2009: 132–155; Venclova 2011: 67–77, 91–117.
4. Rusinimas kultūroje, švietime, toponimikoje po 1863 m. sukilimo. Simbolinis miesto užvaldymas. Piešimo mokykla. Teatro vaidmens pokyčiai. Viešoji biblioteka. 20 a. pradžios tautiniai judėjimai. Lietuviškos spaudos atgavimas. Įvairiakalbė periodika. Baltarusių, lenkų, lietuvių, rusų, žydų kultūros, mokslo ir kt. draugijos.	4		2					6	8	Literatūros skaitymas, pasiruošimas diskusijoms. Венцлова 2008: 169–206; Venclova 2011: 117–143
5. Pirmasis Pasaulinis karas. Vokiečių okupacija. Tarpukario situacija. Antrasis Pasaulinis karas. Vilniaus priklausymo, valstybinių santvarkų, politinių režimų, kultūrinių gyvenimo sąlygų radiklios permainos. Evakuacijos, trėmimai, represijos. Gyventojų etninės ir socialinės sudėties pokyčiai.	4		2					6	8	Literatūros skaitymas, pasiruošimas diskusijoms. Венцлова 2008: 206–262; Venclova 2011: 143–177
6. Padavimai ir legendos. Vilnius egodokumentinėje literatūroje. Svetimų memuaristų ir keliautojų įspūdžiai. Vadovai po miestą.	4		2					6	10	Literatūros skaitymas, pasiruošimas diskusijoms. Брио 2008: 52–80; Венцлова 2008: 33–44;

										Венцлова 2014: 35; Вильнюсские предания 2015: 12–198; Venclova 2011: 25–33; Venclova 2013: 403; Vilniaus padavimai 1931: 53–184	
7. Baltarusių, lenkų, lietuvių, rusų, žydų literatūra Vilniuje. Literatūrinė miesto geografija bei miesto erdvės reprezentacija baltarusių, lenkų, lietuvių, rusų, žydų literatūroje. Vilniaus teksto samprata ir interpretacijos.	6		4						10	16	Literatūros skaitymas, 2–3 psl. apimties rašinio rengimas, pranešimas. Брио 2008: 83–200; Венцлова 2014: 37–45; Naujasis Vilniaus perskaitymas 2009: 170–187, 234–276; Venclova 2013: 404–409. Rekomenduojamų pasirinktinių tekstų sąrašas ir jų fragmentai įkelti į VMA. Studentas gali pasirinkti teksto fragmentą iš įkeltų į VMA, arba pasirinkti tekstą iš rekomenduojamų tekstų sąrašo, įkelto į VMA, arba savarankiškai parinkti tinkamą tekstą.
Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas										6	
Iš viso	32		16						48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje seminarų metu	20	Semestro metu	2 balai: demonstruoja gerą pasirengimą, atsako į klausimus, komentuoja kolegų atsakymus, teikia kritinių pastabų, formuluoja problemas ir klausimus; 1 balas: demonstruoja pasirengimą, dalyvauja diskusijoje, atsako į klausimus; 0 balų: nedalyvauja diskusijoje arba praleido daugiau nei 3 seminarus.
Trumpas rašinys (1–2 psl.; ~ 2000-4000 sp. ž.) Vilniaus architektūros, istorijos, kultūros paveldo materialaus objekto, jo istorijos ir reikšmės tema. Nagrinėjamos sąsajos su Lietuvos ir Europos kultūros istorijos kontekstais.	20	5 semestro savaitę	2 balai: Vilniaus architektūros, istorijos, kultūros paveldo materialus objektas, jo istorija ir reikšmė pristatytos aiškiai ir nuosekliai, Lietuvos ir Europos kultūros istorijos kontekste; 1 balas: objekto ir jo istorijos pristatyme trūksta esminių detalių, neatskleistos sąsajos su kontekstu 0 balų: užduotis nėra atlikta.
Trumpas rašinys (2–3 psl.; ~ 4000-6000 sp. ž.), apibūdinantis Vilniaus vaizdą grožiniame ar egodokumentiniame tekste.	20	14 semestro savaitę	2 balai: miesto įvaizdžio bruožai analizuojamame tekste, skirtame Vilniui, pristatyti aiškiai, kitų tekstų kontekste; 1 balas: miesto įvaizdis analizuojamame tekste pristatytas neišsamiai, be sąsajų su kontekstų. 0 balų: užduotis nėra atlikta.
Egzaminas	40	Sesijos metu	Atsakymai raštu į 2 atvirojo tipo klausimus: 4 balai: išsamiai ir be klaidų atsakyta į du klausimus, kritiškai pateiktas teorinis kontekstas; vertinant atsižvelgiama į samprotavimo nuoseklumą ir gebėjimą reflektuoti požiūrių į aptariamą reiškinį įvairovę; 3 balai: pakankamai išsamiai ir be klaidų atsakyta į du klausimus;

			2 balai: atsakyta į abu egzamino klausimus, nėra esminių faktinių klaidų; 1 balai: atsakyta tik į vieną klausimą. 0 balų: teisingai neatsakyta nė į vieną klausimą arba atsakyta nė į klausimus.
--	--	--	--

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla	Prieiga internete ar VU bibliotekoje
Privalomoji literatūra vykdant dalyko studijas rusų kalba					
1. Валентина Брио	2008	<i>Поэзия и поэтика города: Wilno – wlln – Vilnius</i>		Москва: Новое литературное обозрение	Prieinama VU bibliotekoje (D437927)
2. Томас Венцлова	2012	<i>Вильнюс: город в Европе.</i> Пер. с лит. М. Чепайтите		Санкт-Петербург: Издательство Ивана Лимбаха	Prieinama VU bibliotekoje (Lituanistikos skaitykla 9/V118)
3. Томас Венцлова	2014	К сопоставлению вильнюсского и таллиннского текста. In: <i>Acta Universitatis Tallinnensis. Humaniora. Семиотика города. Материалы Третьих Лотмановских дней в Таллинском университете (3–5 июня 2011 г.)</i>		Таллин: Издательство ТЛУ, с. 29–55	https://books.google.lt/books?id=sTlgDQAAQBAJ&lpg=PP1&pg=PA29#v=onepage&q&f=false
4. Чеслав Милош, Томас Венцлова	2015	Вильнюс как форма духовной жизни. In: Венцлова Т. <i>Пограничье. Публицистика разных лет</i>		Санкт-Петербург: Издательство Ивана Лимбаха, с. 261–316.	Prieinama VU bibliotekoje (Č. Milošo skaitykla B118)
5.	2015	<i>Вильнюсские предания и легенды.</i> Пер. с лит. и польск. и комм. М. В. Завьяловой		Москва: Институт славяноведения	Prieinama VU bibliotekoje (C84673; Laisvalaikio skaitykla V/V46)
Papildoma literatūra vykdant dalyko studijas rusų kalba					
Laimonas Briedis	2008	<i>Vilnius: City of Strangers</i>		Vilnius: Baltos lankos	Prieinama VU bibliotekoje (Lituanistikos skaitykla 9/Br197)
Laima Laučkaitė	2008	<i>Art in Vilnius, 1900-1915</i>		Vilnius: Baltos lankos	Prieinama VU bibliotekoje (Lituanistikos skaitykla 7/La449)
	2014	Vilnius literature (Project „Geography of Literature: textual territories and imaginary maps“)			http://www.vilniusliterature.ff.vu.lt/en/
Инга Видугирите	2014	Вильнюс: текст города и город текста. In: <i>Acta Universitatis Tallinnensis. Humaniora. Семиотика города. Материалы Третьих Лотмановских</i>		Таллин: Издательство ТЛУ, с. 100–117	https://books.google.lt/books?id=sTlgDQAAQBAJ&lpg=PP1&pg=PA100#v=onepage&q&f=false

		<i>дней в Таллинском университете</i>			
Михаил Долбилов	2010	<i>Русский край, чужая вера: этноконфессиональная политика империи в Литве и Белоруссии при Александре II</i>		Москва: Новое литературное обозрение	Prieinama VU bibliotekoje (Istorijos skaitykla A7/DK64)
Михаил Долбилов	2017	Город едва ли свой, но и не вовсе чуждый: Вильна в имперском и националистическом воображении русских (1860-е годы – начало XX века)	<i>Новое литературное обозрение</i> № 2 (144), с. 60–76		Prieinama VU bibliotekoje (Filologijos skaitykla 036858) (https://www.nlobooks.ru/magazines/novoe_literaturnoe_obozrenie/144_nlo_2_2017/article/12414/)
Павел Лавринец	2009	Русские путеводители по Вильнюсу XIX – начала XX вв.: принципы композиции и отбора объектов. In: <i>Путеводитель как семиотический объект</i>		Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, с. 219–239	https://ruthenia.ru/vademecum/LAVRINEC.pdf
В. Н. Топоров	1980	<i>Vilnius, Wilno, Вильна: город и миф. In: Балто-славянские этноязыковые контакты</i>		Москва: Наука, с. 3–71	Prieinama VU bibliotekoje (Lituanistikos skaitykla D287794) (https://inslav.ru/images/stories/books/Balto-slav-etnojaz-kontakty1980.pdf)
	1998	<i>Русская литература в Литве XIV–XX вв.: хрестоматия</i>		Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla	Prieinama VU bibliotekoje (Filologijos skaitykla 882/R89)

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla	Prieiga internete ar VU bibliotekoje
Privalomoji literatūra vykdant dalyko studijas lietuvių kalba					
1.	2009	<i>Naujasis Vilniaus perskaitymas: didieji Lietuvos istoriniai pasakojimai ir daugiakultūrinis miesto paveldas. Straipsnių rinktinė</i>		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2009	Prieinama VU bibliotekoje (D438323; Lituanistikos skaitykla 9/Na264)
2. Tomas Venclova	2011	<i>Vilnius: asmeninė istorija</i>		Vilnius: R. Paknio leidykla	Prieinama VU bibliotekoje (Lituanistikos skaitykla 9/Ve118)
3. Tomas Venclova	2013	Vilniaus ir Talino tekstai. In: Idem, <i>Pertrūkis tikrovėje: straipsniai apie literatūrą ir kultūrą</i>		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto leidykla, p. 399–415	Prieinama VU bibliotekoje (Filologijos skaitykla (821.172.09/Ve118, Lituanistikos skaitykla 82/Ve118)

4. Česlavas Milošas, Tomas Venclova	1978 (1991, 2012)	Vilnius kaip dvasinio gyvenimo forma. In: Tomas Venclova. <i>Vilties formos: eseistika ir publicistika</i> (arba <i>Czesławo Miłoszo Vilnius: tekstai ir fotografijos</i> . Sud. M. Matulytė)		Vilnius: Rašytojų sąjungos leidykla, 1991, p. 171–201 (arba Vilnius: Apostrof, 2012, p. 87–105, 137–167)	Prieinama VU bibliotekoje (Lituanistikos skaitykla 82/Ve118 arba 82/Mi227); http://www.xn--altiniai-4wb.info/files/literatura/LH00/Tomas_Venclova._Lai%C5%A1kai._Es%C4%97.LHR701.pdf
5.	1931 (1991)	<i>Vilniaus padavimai</i> . Sekdamas d-ru Zahorskiu parašė P. Vingis		Vilnius: Mintis, 1991	Prieinama VU bibliotekoje (Filologijos skaitykla, Lituanistikos skaitykla 39/Vi173)
Papildoma literatūra					
vykdant dalyko studijas lietuvių kalba					
Vida Bakutytė	2011	<i>Vilniaus miesto teatras: egzistencinių pokyčių keliu, 1785–1915</i>		Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas	Prieinama VU bibliotekoje (Istorijos AF7/Ba193, Lituanistikos skaitykla 7/Ba193)
Laimonas Briedis	2010	<i>Vilnius – savas ir svetimas</i>		Vilnius: Baltos lankos	Prieinama VU bibliotekoje (Lituanistikos skaitykla 9/Br197)
Laima Laučkaitė	2002	<i>Vilniaus dailė XX amžiaus pradžioje</i>		Vilnius: Baltos lankos	Prieinama VU bibliotekoje (Istorijos skaitykla AF7/Su75)
Dangiras Mačiulis, Darius Staliūnas.	2015	<i>Vilnius – Lietuvos sostinė: problema tautinės valstybės projekte (XIX a. pabaiga – 1940 m.)</i>		Vilnius: Lietuvos istorijos instituto leidykla	Prieinama VU bibliotekoje (Istorijos skaitykla 9L2/Ma101, Lituanistikos skaitykla 9/Ma101)
Darius Staliūnas	2009	<i>Rusinimas: Lietuva ir Baltarusija po 1863 metų</i>		Vilnius: Lietuvos istorijos instituto leidykla	Prieinama VU bibliotekoje (Istorijos skaitykla 9L1/St37, Istorijos šaltinių skaitykla 9L(I2)/St37)
Jolanta Širkaitė	2018	<i>Vilniaus piešimo mokykla, 1866–1915</i>		Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas	Prieinama VU bibliotekoje (Istorijos skaitykla N7/Ši95; Lituanistikos skaitykla 7/Ši95)
Vladimir Toporov	2000	<i>Vilnius, Wilno, Вильна: miestas ir mitas</i> . In: Idem, <i>Baltų mitologijos ir ritualo tyrimai</i> . Rinktinė. Sud. N. Mikhailov (arba <i>Vladimiras Toporovas ir Lietuva</i> . Sud. A. Sabaliauskas, J. Zabarskaitė)		Vilnius: Aidai, p. 35–98 (arba Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2009, p. 345–441)	Prieinama VU bibliotekoje (Filologijos skaitykla 39/To123) (arba Filologijos skaitykla 81/To123, Lituanistikos skaitykla 81/VI06)
	2014	Vilniaus literatūra (Projektas „Literatūros geografija: tekstų teritorijos ir vaizduotės žemėlapiai“)			http://www.vilniusliterature.flf.vu.lt/